

1ο Πρότυπο Πειραματικό Λύκειο Αθηνών «Γεννάδειο»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΜΑΝΗ

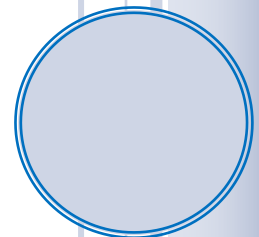
*Στο πλαίσιο Προγράμματος
Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων*

Απολογισμός επίσκεψης στη Μάνη των εκπαιδευτικών και μαθητών που δραστηριοποιούνται στο Πρόγραμμα Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων «Γεύσεις και Πολιτισμός: Μάνη»

Ε. Λεουτοάκος, Α.Ντελλής, Ι. Κορνηνού

3/4/2014

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΜΑΝΗ

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων «Γεύσεις και πολιτισμός: Μάνη»

που υλοποιείται από την κ. Ι. Κομνηνού και τον κ. Σ. Λεουτσάκο

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

22-24 Φεβρουαρίου 2014

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Ευστάθιος Λεουτσάκος (ΠΕ02), Ιωάννα Κομνηνού (ΠΕ01), Αχιλλέας Ντελλής (ΠΕ02)

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος (B1), ΒΑΡΜΑΖΗ Ελευθερία (B1), ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Σταυρούλα(B1), ΕΥΤΑΞΙΑΔΗΣ Δημήτριος (B1), ΚΟΜΜΑΤΑΣ Ιωάννης (B2), ΚΟΝΤΗ Χριστιάνα (B3), ΝΤΑΣΙΟΣ Δημήτρης (B3), ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΚΟΥΤΟΥΛΑΣ Κωνσταντίνος (B3), ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ευθύμιος (B3) ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Κωνσταντίνος (B3), ΠΑΤΡΙΚΑΣ Πάρις (B3), ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ Ηλίας (B3), ΠΕΤΡΟ Ντόνικα (B3), ΠΕΤΡΟΥ Αικατερίνη (B3), ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΗ Αθηνά-Μαρία (B3), ΠΡΙΝΟΣ Βασίλειος (B4), ΠΡΙΦΤΙ Αλεξάντερ (B4), ΡΕΝΤΟΥΜΗ Μαριάννα (B4), ΡΟΔΙΤΗ Παναγιώτα(B4), ΣΑΚΑΡΕΛΗ Νεφέλη – Βασιλική (B4), ΣΑΠΟΥΝΤΖΟΓΛΟΥ Σοφία (B4), ΣΚΑΛΑ Ελισάβετ (B4), ΠΑΘΑΡΙΩΤΗΣ Κωνσταντίνος, ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος (B4), ΣΤΑΓΑΚΗΣ Βασίλειος (B4), ΣΤΑΜΑΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεράσιμος (B4), ΤΑΛΑΜΑΓΚΑ Αργυρώ (B4), ΤΖΗΜΑ Μυρτώ (B4), ΤΟΜΤΣΙΝΙ Αικατερίνη (B4), ΤΣΑΠΑΡΑΣ Γεώργιος (B4), ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ Ιωάννα (B4).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

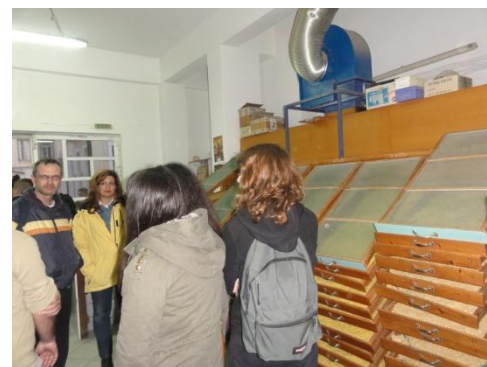
Στην τριήμερη εκδρομή αυτή που υλοποιήθηκε από τις 22/02 - 24/02 συμμετείχαν 31 μαθητές της Β' τάξης του Λυκείου μας με συνοδούς καθηγητές τους υπευθύνους του προγράμματος και τον κ. Αχιλλέα Ντελλή. Οι μαθητές αυτοί έχουν ήδη χωριστεί σε ομάδες και ερευνούν διαφορετικές πτυχές του μανιάτικου πολιτισμού και των διατροφικών συνηθειών των κατοίκων της Μάνης. Ο σκοπός της εκπαιδευτικής εκδρομής ήταν η βιωματική επαφή των μαθητών με τον τόπο της Μάνης, τη φυσική της ομορφιά, καθώς και την ανθρωπογνωσία της περιοχής και τα πολιτιστικά της χαρακτηριστικά (π.χ.

ήθη, έθιμα, παραδόσεις, διατροφή, τρόπος ζωής, κ.ά.). Οι επιμέρους στόχοι του προγράμματος επικεντρώνονται και σε άλλα παιδαγωγικά ζητήματα, όπως η συνεργασία μεταξύ των μαθητών και η σύσφιξη των σχέσεών τους, η άμεση επαφή με θέματα που τους ενδιαφέρουν, η μάθηση μέσα από την παρατήρηση και ο εμπλουτισμός των γεύσεων των μαθητών με τα παραδοσιακά μανιάντικα προϊόντα.

Την **πρώτη μέρα της εκδρομής (22/02)** οι μαθητές περιηγήθηκαν το επιβλητικό κάστρο της Μονεμβασίας, γνώρισαν την ιστορία της και παρατήρησαν την ιδιαίτερη γεωγραφική της θέση.

Στη συνέχεια, επισκέφτηκαν τον φάρο του Γυθείου και συζήτησαν με τον φανοφύλακα για τη λειτουργία του φάρου και για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας φανοφύλακας. Στο τέλος, της ημέρας, επισκέφτηκαν ένα εργαστήριο παρασκευής ζυμαρικών είδαν και συζήτησαν με τον ιδιοκτήτη του εργαστηρίου για το πώς παρασκευάζονται τα ζυμαρικά και γενικότερα για την προώθηση των παραδοσιακών προϊόντων σε περιόδους κρίσης.

Η διατροφή των παιδιών στο ξενοδοχείο αλλά και σε άλλα εστιατόρια της περιοχής εμπλουτίστηκε με παραδοσιακές γεύσεις και προϊόντα (π.χ. πίττες, τραβηχτές, λαλάγγια, σύγκλινα, λουκάνικα με πορτοκάλι κ.ά.)

Τη **δεύτερη μέρα της εκδρομής (23/02)** οι μαθητές ξεκίνησαν την επίσκεψή τους από το Σπήλαιο του Διρού, όπου είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν τους χρωματιστούς σταλακτίτες του και να μάθουν πώς δημιουργήθηκε ένα από τα πιο επιβλητικά σπήλαια του κόσμου, ανάλογο με αυτά της Βηρυττού και της Νότιας Γαλλίας.

Στη συνέχεια περιηγήθηκαν παραδοσιακούς οικισμούς της Μάνης, όπως ο οικισμός της Βάθειας, παρατηρώντας την αρχιτεκτονική των σπιτιών και τις ιδιαιτερότητες του περιβάλλοντος, τη χλωρίδα του και το πώς συνδέεται αυτή με τις διατροφικές τους συνήθειες.

Στο τέλος της περιήγησης επισκέφτηκαν το ακρωτήριο Ταίναρο. Περιηγήθηκαν το νεκρομαντείο και διασχίζοντας ένα μονοπάτι για μια ώρα περίπου πεζοπορίας έφτασαν στο φάρο του ακρωτηρίου, που αποτελεί το νοτιότερο άκρο της Ευρώπης. Συζήτησαν με το φαροφύλακα για τα προβλήματα της λειτουργίας του φάρου και τον συνέκριναν με τον φάρο του Γυθείου.

Στο τέλος της ημέρας, γνώρισαν την πόλη της Αρεόπολης και τα ιστορικά της μνημεία.

Την **τελευταία μέρα της εκδρομής (24/02)**, κατόπιν συνεννόησης με τους υπευθύνους της εκδρομής, συναντήθηκαν οι μαθητές στον χώρο του ξενοδοχείου με την μοιρολογίστρα Καίτη Μπραϊμη, η οποία τους μίλησε για τα ήθη και τα έθιμα της Μάνης, για την ιστορία της και για τον ιδιαίτερο πολιτισμό της. Εξαιρετικής σημασίας ήταν το σπάνιο προφορικό υλικό που κατέγραψαν οι μαθητές μέσα από αυτή τη συνέντευξη. Η κ. Μπραϊμη τους τραγούδησε ένα παραδοσιακό μανιάτικο τραγούδι, καθώς και δύο μοιρολόγια της Μάνης με ανεπανάληπτο τρόπο.

Στη συνέχεια, οι μαθητές επισκέφτηκαν ένα παραδοσιακό κρεοπωλείο, στο οποίο παρασκευάζονται τα παραδοσιακά σύγκλινα και μανιάτικα λουκάνικα και συζήτησαν με τον ιδιοκτήτη για τον τρόπο παρασκευής των προϊόντων αυτών καθώς και για την προώθησή τους στην ελληνική αγορά και στο εξωτερικό. Έπειτα, παρακολούθησαν σε ένα ζαχαροπλαστείο της περιοχής τη διαδικασία παρασκευής της δίπλας, οι ίδιοι οι μαθητές έφτιαξαν δίπλες με την καθοδήγηση της υπεύθυνης του ζαχαροπλαστείου και συζήτησαν με έναν μελισσοκόμο της περιοχής για τα είδη του μελιού, τον τρόπο παραγωγής του και την παρασκευή της κεραλοιφής, από κερι-λάδι και φυτά της περιοχής.

Τέλος, είδαν έναν παραδοσιακό ξυλόφουρνο και έμαθαν τον τρόπο λειτουργίας του, αλλά και για τον τρόπο που παρασκευάζεται το παραδοσιακό ζυμωτό ψωμί.

Παράλληλα, συμφωνήθηκε η συνεργασία με το ιστορικό Λύκειο της Αρεόπολης. Η διευθύντρια του Λυκείου κ. Σταυρούλα Μιχαλέα ενδιαφέρθηκε τόσο για τη διοργάνωση μιας επιμόρφωσης στο σχολείο της από τους καθηγητές του προγράμματος, όσο και για την από κοινού συνεργασία και παρουσίαση του δικού μας πολιτιστικού προγράμματος με παρεμφερούς θεματολογίας πρόγραμμα του σχολείου της.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ

Η εκπαιδευτική αυτή εκδρομή ήταν κατά κοινή ομολογία, δική μας και των μαθητών μας, μια πολύ εποικοδομητική και μαθησιακά ωφέλιμη εκδρομή, η οποία θα δώσει εναύσματα στους μαθητές –μέλη του προγράμματος να δημιουργήσουν μια εξαιρετική παρουσίαση, στην οποία θα συμπεριλάβουν το πολύτιμο και πολυδιάστατο υλικό για τον πολιτισμό της Μάνης που συνέλεξαν. Θα χαρούμε στο τέλος του σχολικού έτους, εμείς και οι μαθητές μας, να σας παρουσιάσουμε το υλικό αυτό και να απολαύσετε τον πολιτισμό της Μάνης μέσα από τις εργασίες των μαθητών μας.

Οι υπεύθυνοι του προγράμματος

κ. Ιωάννα Κορνηνού

κ. Στάθης Λεουτσάκος